

Speciální koagulační vyšetření II

Testy k diagnostice VWF

↳ Screeningové testy

- ↳ doba krvácení
- ↳ PFA
- ↳ APTT

↳ Specifické testy

- ↳ F VIII:C (funkční aktivita)
- ↳ funkční aktivita VWF (VWF:RCo, VWF:Ac)
- ↳ antigen VWF (LIA, ELISA, EID)
- ↳ kolagen vazebná kapacita VWF

↳ Diskriminační testy

- ↳ agregace po ristocetinu
- ↳ F VIII vazebná kapacita VWF
- ↳ multimerní struktury VWF

↳ Molekulární diagnostika

Vyšetření aktivity VWF

- ➡ Metody stanovení schopnosti vazby VWF na GPIb
 - ↗ vyšetření ristocetin kofaktorové aktivity (VWF:RCo)
 - ↗ metody ristocetin nezávislé (VWF:Ac)

Metoda VWF:RCo

↳ Reagencie

↗ lyofilizované normální promyté trombocyty + ristocetin

↳ Využívá antibiotikum ristocetin, který indukuje vazbu plazmatického VWF na GPIb cílových trombocytů a jejich aglutinaci

↗ detekce metodou

- ✓ aggregační
- ✓ turbidimetrickou na koagulačních automatech
- ✓ aglutinační

Metoda VWF:RCo

👉 Agregační metoda

- 👉 **sledování změn transmise světla** ve směsi trombocytů a ristocetinu po přídavku vyšetřované plazmy (PPP)
 - ✓ vyhodnocení změny transmise/min z agregační křivky
 - ✓ vyjádření výsledku v % odečtením z kalibrační křivky

👉 Turbidimetrická metoda

- 👉 **sledování změn turbidity** ve směsi trombocytů a ristocetinu po přídavku vyšetřované plazmy (PPP)
 - ✓ vyhodnocení změn absorbance z kinetického měření
 - ✓ vyjádření výsledku v % odečtením z kalibrační křivky

Metoda VWF:RCo

👉 Aglutinační metoda

👉 sledování aglutinace v suspenzi trombocytů a ristocetinu po přídavku titrované vyšetřované plazmy (PPP) na skleněně desce

- ✓ makroskopické odečtení posledního titru při kterém ještě nastává aglutinace, vynásobení titru udanou citlivostí reagencie
- ✓ vyjádření výsledku v % semikvantitativně např. >16% a < 32%)

Metoda ristocetin nezávislá

➡ Kvantitativní automatizovaná metoda

↗ standartizovaná

➡ Princip

↗ vyhodnocení vazby VWF na rekombinantně připravený GPIb s mutacemi, která nevyžaduje přítomnost antibiotika ristocetinu

↗ detekce aglutinace latexových částic s navázanou protilátkou proti GPIb

✓ metodou imunoturbidimetrickou na koagulačních automatech

Kolagen vazebná kapacita vWF

➡️ Princip

- ➡️ vazba vWF na koňský kolagen navázaný na stěnách mikrotitrační desky
- ➡️ následná detekce vázaného vWF enzymatickou imunochemickou reakcí (**EIA**)

➡️ Vyhodnocení

- ➡️ odečtení absorbance

➡️ Vyjádření výsledku

- ➡️ v % normálu odečtením z kalibrační křivky

Agregace po ristocetinu (RIPA)

➡️ Princip

- ↗ destičkový agregační test v plazmě bohaté na trombocyty (PRP) pacienta v přítomnosti antibiotika ristocetinu
- ↗ použití různých koncentrací ristocetinu
 - ✓ z důvodu detekce zvýšené citlivosti vWF pacienta na nízkou koncentraci u typu 2B vWF choroby

➡️ Vyhodnocení

- ↗ maximální amplituda A max (%)
- ↗ strmost křivky (%/min)

➡️ Korekce normální PPP při ↓ RIPA

- ↗ 4 díly PRP pacienta + 1 díl PPP normálu

Faktor VIII vazebná kapacita vWF

➡️ Princip

- ➡️ vazba vWF na stěny mikrotitrační desky potažené monoklonální protilátkou
- ➡️ eluce F VIII pacienta
- ➡️ inkubace s definovaným množstvím rekombinantního faktoru VIII
- ➡️ detekce vázaného F VIII na vWF fotometrickou metodou

➡️ Vyhodnocení

- ➡️ odečtení absorbance

➡️ Vyjádření výsledku

- ➡️ v % normálu odečtením z kalibrační křivky

Multimerní analýza

- ➡️ Princip detekce multimerní struktury vWF
 - ↗️ elektroforéza vzorku v SDS-agarázovém gelu
 - ↗️ specifická detekce
 - ✓ autoradiograficky
 - ✓ Western blot
- ➡️ Význam vyšetření
 - ↗️ odlišení různých typů a podtypů vWF choroby

Molekulární analýza

- ➡ detekce specifických genetických defektů vWF
- ➡ řetězovou polymerázovou reakcí a mutační analýzou

Testy fibrinolytického systému

➡ Rutinní testy

- ↗ euglobulinová lýza
- ↗ D-Dimery
- ↗ FDP

➡ Speciální testy (aktivita - fotometricky, antigen - ELISA, EID)

- ↗ plazminogen (\downarrow)
- ↗ α -2-antiplazmin (\downarrow)
- ↗ PAI-1(\uparrow)
- ↗ tPA (\uparrow)

➡ Molekulární markery (ELISA)

- ↗ komplex PAP

Diagnostika krvácivých stavů

➡ Screening

- ↳ poruch primární hemostázy a vWF
- ↳ v systému koagulačních faktorů
- ↳ v systému fibrinolýzy

➡ Speciální testy

- ↳ primární hemostáza
- ↳ vWF
- ↳ systém koagulačních faktorů
- ↳ systém fibrinolýzy

Diagnostika trombofilních stavů

👉 Vyšetření hyperkoagulace

👉 nutné provedení speciálních testů k vyšetření jednotlivých trombofilních markerů

👉 zkrácení časů APTT (málo citlivé)

- ✓ v porovnání s předchozím výsledkem
- ✓ za vyloučení arteficiálního ovlivnění při odběru

👉 vyšetření molekulárních markerů

- ✓ D-Dimery - aktivace koagulace i fibrinolýzy
 - sledování dynamiky změn kvantitativně
- ✓ FPA, F1+2, TAT - aktivace koagulace
 - metody ELISA nejsou dostupné statim

Trombofilní markery

➡ Defekty systémů

- ➡ Přirozených inhibitorů krevního srážení
- ➡ Koagulačních faktorů
- ➡ Fibrinolýzy
- ➡ Trombocytů

➡ Přítomnost protilátek

- ➡ Nespecifických (LA)
- ➡ Specifických (inhibitor PC, PS, F V, AT..)

Přirozené inhibitory

➡ Antitrombin

➡ Systém PC/PS

➡ Protein C

➡ Protein S

➡ APC-rezistence

Antitrombin

➡ Vyšetření funkční aktivity

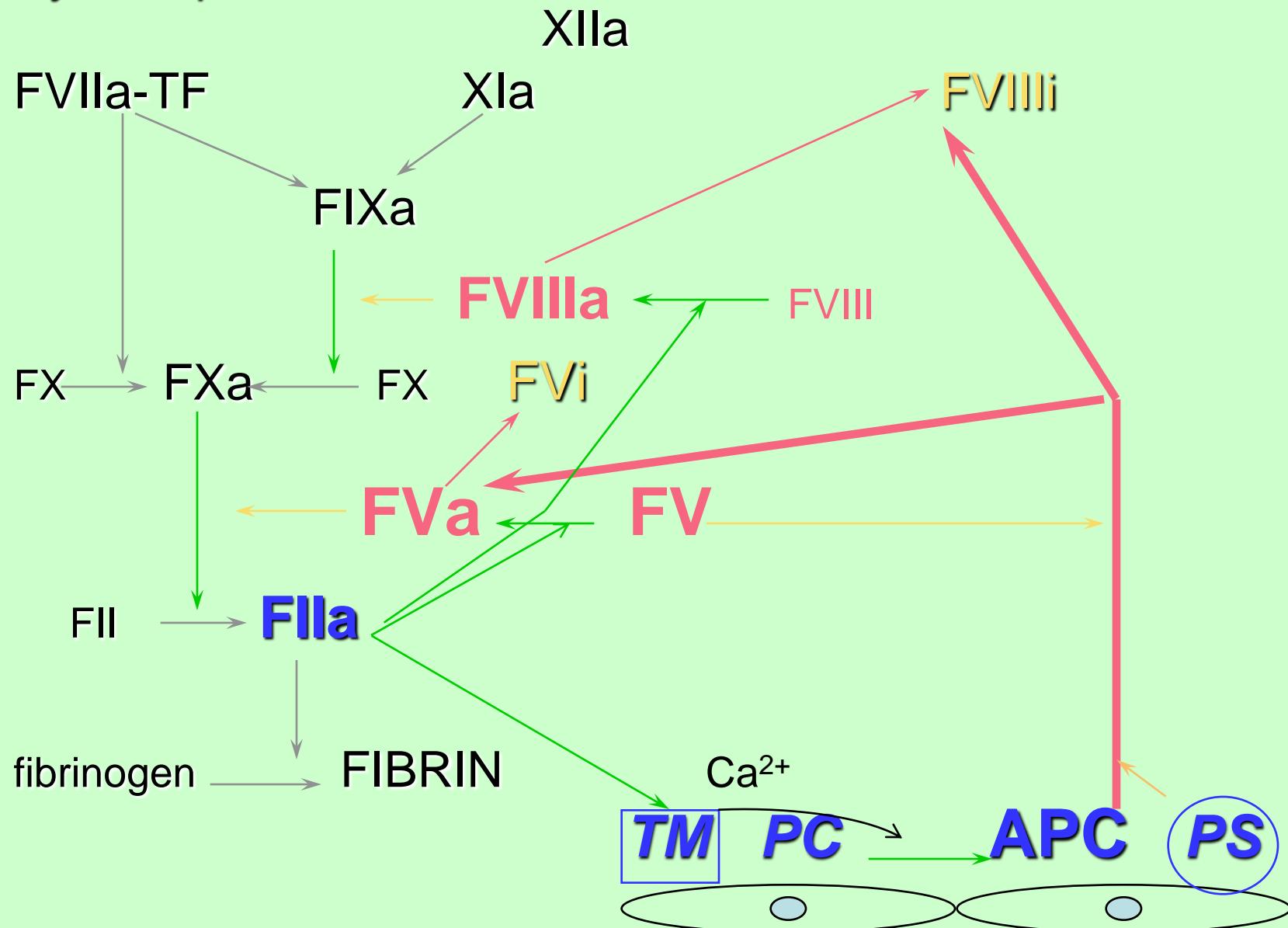
↗ fotometricky (IIa, Xa)

➡ Vyšetření antigenu

↗ u vrozených defektů

↗ LIA, EID, ELISA

Systém proteinu C

Protein C

➡ Vyšetření funkční aktivity

- ↗ koagulační metody

- ↗ fotometrické

➡ Klinický význam - snížení

➡ Normální hodnoty

- ↗ 60 - 130 %

➡ Vyšetření antigenu

- ↗ u vrozených defektů

- ↗ EID, ELISA

Protein C – koagulační metoda

- ➡ Stanovení prodloužení koagulačního času (APTT) způsobené inaktivací F VIIIa a Va aktivovaným proteinem C.
- ➡ Postup
 - ↗ ředěná vyšetřovaná plazma + aktivátor proteinu C
 - ↗ neředěná protein C deficitní plazma
 - ↗ APTT reagencie, inkubace
 - ↗ CaCl_2
 - ↗ stanovení koagulačního času
 - ↗ odečtení funkční aktivity z kalibrační křivky
 - ✓ lin/lin závislost
 - ↗ vyjádření výsledku
 - ✓ % normálu

Protein C- fotometrická metoda

↳ Sledování vzniku zbarvení v důsledku štěpení specifického chromogenního substrátu aktivovaným proteinem C.

↳ Postup

↗ ředěná vyšetřovaná plazma + aktivátor proteinu C

↗ specifický chromogenní substrát

↗ sledování vzniku zbarvení

✓ kineticky ($\Delta A/min$)

✓ „end point“ (A)

↗ odečtení funkční aktivity z kalibrační křivky

✓ lin/lin závislost

↗ vyjádření výsledku

✓ % normálu

Protein S

➡ Vyšetření funkční aktivity

↗ koagulační metody

➡ Klinický význam - snížení

➡ Normální hodnoty

↗ muži 65 - 140 %

↗ ženy 50 - 140 %

➡ Vyšetření antigenu - volný, celkový

↗ LIA

↗ ELISA

↗ EID

Protein S – koagulační metoda

- ↳ Stanovení prodloužení koagulačního času (PT) způsobené inaktivací Va systémem PC (PS + aktivovaný PC).
- ↳ Postup
 - ↗ ředěná vyšetřovaná plazma
 - ↗ neředěná protein S deficitní plazma
 - ↗ aktivovaný PC
 - ↗ PT reagencie
 - ↗ stanovení koagulačního času
 - ↗ odečtení funkční aktivity (%) z kalibrační křivky
 - ✓ lin/lin závislost

Rezistence na aktivovaný PC

= snížená antikoagulační odpověď na aktivovaný PC (APC)

➡ Příčinou vrozené APC-R je ve většině případů Leidenská mutace faktoru V (FVL)

➡ Příčinou získané APC-R

- ↗ zvýšení F VIII
- ↗ LA
- ↗ těhotenství, hormonální substituce (včetně HAK)
- ↗ antikoagulační léčba
- ↗ významné defekty PC a PS
- ↗ nesprávné zpracování vyšetřované plazmy

Možnosti vyšetření APC - rezistence

- ➡ Vyšetření fenotypu
 - ➡ koagulačními metodami
 - ✓ průkaz vrozené i získané APC-R

- ➡ Vyšetření genotypu
 - ➡ molekulárně genetické stanovení FVL

Koagulační vyšetření APC - R

↳ Vyšetření prodloužení koagulačních časů po přídavku APC

1. Vyšetření dvou koagulačních časů

- ✓ s přídavkem a bez přídavku APC
- ✓ vyjádření výsledku
 - poměr $R = t_{s\text{ APC}} / t_{\text{bez APC}}$ (norma např. > 2,0)

2. Vyšetření jednoho koagulačního času

- ✓ s přídavkem APC
- ✓ vyjádření výsledku
 - koagulační čas (norma: časy > cut off (např. 120 s))

ProC Global

- ➡ globální funkční test
- ➡ stanovení antikoagulační kapacity systému PC nejen APC-R
- ➡ Použití
 - ↗ ke screeningu vrozených i získaných poruch
- ➡ Princip
 - ↗ test na bázi APTT s použitím aktivátoru proteinu C - hadího jedu (*Agkistrodon contortree*), který aktivuje endogenní PC přítomný v testovaném vzorku
 - ↗ sleduje se prodloužení APTT indukované aktivovaným endogenním PC

ProC Global - výsledky

➡ Vyšetření dvou koagulačních časů

- ↗ aPTT v přítomnosti aktivátoru proteinu C (PCAT)
- ↗ aPTT bez aktivátoru proteinu C (PCAT0)

➡ Výsledek - normalizovaný poměr (NR)

- ↗ vztažení poměru časů R ke standardě

➡ Normální hodnoty NR > 0,8

➡ Předpokládá se, že snížení poměru je v závislosti na riziku trombózy

ProC Global - výpočet

$$NR = \frac{PCAT}{PCATO} \times KF$$

$$KF = SV / \frac{PCAT}{PCATO}$$

stand.plazmy stand.plazmy

KF - kalibrační faktor SV - citlivost standardní
plazmy

ProC Global

- ➡ Test je citlivý na defekty v systému proteinu C (95 %)
 - ↗ Leidenská mutace faktoru V (100 %)
 - ↗ defekt proteinu C (85 %)
 - ↗ defekt proteinu S (56 %)
- ➡ Zachycuje vrozenou i získanou APC-R
- ➡ I samotná pozitivita PCG (bez známé příčiny) zvyšuje riziko VT (4x)
- ➡ Vhodný test pro screening trombofílie nikoli jako diagnostický test

Defekty koagulačních faktorů

↳ Zvýšená hladina

↳ Faktor VIII

↳ Faktor XI, IX, II, VII, fibrinogen

↳ Dysproteinémie

↳ Fibrinogen, ...

Defekty fibrinolýzy

- ➡ PAI
- ➡ Plazminogen
- ➡ Faktor XII
- ➡ Dysfibrinogenémie
- ➡ TAFI
- ➡ Molekulární markery (D-Di, PAP)

Defekty trombocytů

↳ Syndrom lepivých destiček

↗ Hyperagregabilita trombo

- ✓ po Epi + ADP - typ I
- ✓ po Epi - typ II
- ✓ po ADP - typ III

↳ Aktivace trombocytů

↗ samovolná agregace

↗ molekulární markery

- ✓ PF4, β TG - ELISA